

شماره پیوسته ۵

تاریخ ۲۲/۲/۶۳

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بعثت

دفتر شورای نگهبان
تاریخ ۱۳۶۲/۲/۲۲
شماره ۵۷۴

شورای محترم نگهبان

عطف بنامه شماره ۹۸۳۶ مورخ ۱۳۶۲/۸/۱۲ و پیرو نامه شماره ۵۱۰۵/ق مورخ ۱۳۶۲/۸/۲ طرح قانونی تشکیل شوراهاى اسلامى کار که در جلسه علنى روز دوشنبه ۱۳۶۳/۲/۱۷ مجلس شورای اسلامى با اصلاحاتى بتصویب رسیده است در اجرائى اصل نود و چهارم قانون اساسى برای رسیدگى و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میشود . ع

رئيس مجلس شورای اسلامی

اکبرهاشمی
۲۲/۲/۶۳
۵۷۴

تذکره

طرح تشکیل شوراهای اسلامی کار

فصل اول - کلیات

ماده ۱- بمنظور تامین قسط اسلامی و همکاری در تهیه برنامها و ایجا دهما هنگی در پیشرفت امور در واحدهای تولیدی، صنعتی، کشاورزی و خدمات، شورائی مرکب از نمایندگان کارگران و کارکنان به انتخاب مجمع عمومی و نماینده مدیریت بنام "شورای اسلامی کار" تشکیل میگردد. تبصره ۱- مجمع عمومی هر واحد از کلیه کارگران و سایر کارکنان به استثناء مدیریت تشکیل میگردد.

تبصره ۲- جلسات مجمع در مرحله اول با حداقل دوسوم اعضاء تشکیل و انتخابات آن با اکثریت مطلق آراء حاضرین معتبر خواهد بود. در صورتیکه اجتماع دوسوم اعضاء مجمع ممکن نشود مجمع با یک دوم اعضاء تشکیل و رای گیری بعمل می آید و نیز از اعضائی که در مجمع شرکت نکرده اند تا رسیدن به حداقل دو سوم اعضاء رای گیری میشود بهر حال آراء منتخبین نباید از یک سوم کل آراء کمتر باشد.

ماده ۲- شرایط انتخاب شونده.

الف - حداقل سن ۲۲ سال.

ب - حداقل سابقه کار یک سال در همان واحد.

تبصره - کارگاههایی که کمتر از دو سال سابقه دارند مشمول این شرط نخواهند بود.

ج - اعتقاد و التزام عملی به اسلام و ولایت فقیه و وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره - در اقلیتهای کلیمی - مسیحی - زرتشتی وفاداری به قانون اساسی کافی است.

د - عدم گرایش به احزاب و سازمانها و گروههای غیرقانونی و گروههای مخالف جمهوری اسلامی.

ه - دارا بودن سواد خواندن و نوشتن و داشتن آگاهی به امور محوله.

و - تابعیت ایران.

ز - برخورداری از صداقت و امانت و عدم اشتها به فساد اخلاق.

ح - عدم وابستگی به رژیم سابق و نداشتن سابقه محکومیت کیفری که به حکم دادگاه موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شده باشد.

تبصره - تشخیص صلاحیت کاندیداهای عضویت در شوراهای اسلامی در چارچوب

شرایط مذکور در ماده فوق بعهده هیاتی مرکب از

۱- نماینده وزارت کار.

تعلیه

- ۲- نماینده وزارتخانه مربوطه .
- ۳- نماینده منتخب مجمع کارکنان میباشد .
- ماده ۳- انتخابات شوراها زیر نظر وزارت کار برگزار میگردد و مدت اعتبار آن دو سال خواهد بود .
- تبصره ۱- وزارت کار موظف است آئین نامه انتخابات را حداکثر دو ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند .
- تبصره ۲- شروع انتخابات شوراها یکماه پس از تصویب آئین نامه انتخاباتی خواهد بود .
- تبصره ۳- انتخابات هر شورا باید حداقل پانزده روز پیش از پایان دوره شورای قبل انجام شود .
- تبصره ۴- نخستین جلسه شورای هر واحد حداکثر یک هفته پس از انتخابات به دعوت نماینده وزارت کار و به ریاست مسن ترین اعضاء تشکیل و از میان خود یک رئیس و یک منشی ب اکثریت آراء انتخاب می نماید .
- ماده ۴- شورا در صورت انحراف از وظایف قانونی خود به تشخیص هیات موضوع ماده ۲۲ منحل می گردد .
- ماده ۵- شورای منحل شده در صورت اعتراض میتواند بر مبنای اصل ۱۰۶ قانون اساسی به دادگاه صالح شکایت نماید حداکثر فرصت برای اعتراض ده روز از تاریخ ابلاغ میباشد دادگاه موظف است خارج از نوبت رسیدگی نماید .
- ماده ۶- وزارت کار موظف است پس از انحلال قطعی شورا حداکثر تا دو ماه انتخابات شورای جدید را برگزار نماید .
- ماده ۷- سلب عضویت هر یک از اعضاء شورا مبنی بر تخلف از وظایف قانونی و یا فقدان شرایط مذکور در ماده ۲ به پیشنهاد حداقل دو سوم مجموع اعضاء با تایید هیات موضوع ماده ۲۲ امکان پذیر خواهد بود .
- تبصره ۱- فردی که از وی سلب عضویت شده طبق ماده ۵ حق اعتراض به دادگاه صالح را خواهد داشت و دادگاه موظف است خارج از نوبت رسیدگی نماید .
- تبصره ۲- فردی که سلب عضویت وی قطعی شده باشد نمیتواند در انتخابات دوره بعد شرکت نماید .
- ماده ۸- شورائی که بیش از یک سوم اعضایش استعفا دهند یا فوت نمایند یا مسلوب العضویه گردند وزارت کار موظف است برای تکمیل شورا حداکثر ظرف دو ماه انتخابات را تجدید نماید .
- ماده ۹- ساعاتی که اعضاء شورای اسلامی کار به وظایف شورایی مشغول هستند جزء

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۳ -

شماره ۱۰۰۱

تاریخ ۲۰/۲/۶۷

پیوست

تکلیف

ساعات کار آنان محسوب میگردد .

تبصره ۱- عضویت و ساعات کار اضافی در شورا افتخاری است .

تبصره ۲- مرجع تعیین ساعات کار شوراهای اسلامی کار، هیات موضوع ماده ۲۲

می باشد .

تبصره ۳- هزینه های ضروری شوراها از طریق حق عضویت مجمع کارکنان تامین

میگردد .

تبصره ۴- تعیین میزان حق عضویت بعهدده مجمع عمومی کارکنان میباشد .

ماده ۱۰- شورا در حدود وظایف و اختیارات خود در برابر هیات موضوع ماده ۲۲ و مجمع

کارکنان مسوول است .

ماده ۱۱- هرگاه مدیر یا هیات مدیره نسبت به تصمیمات ابلاغ شده از جانب شورا در

حدود وظایف شورا اعتراض داشته باشند میتوانند نظر خود را از تاریخ ابلاغ شورا به مدت

پنج روز اظهار و تقاضای تجدید نظر نمایند در صورتیکه شورای مزبور از رای خود عدول

ننماید معترض میتواند مراتب را جهت رسیدگی نهایی به هیات موضوع ماده ۲۲ ارجاع

نماید و رای آن هیات قطعی است .

ماده ۱۲- تشکیل مجمع عادی کارکنان سالی یکبار الزامی است .

تبصره ۱- شورا میتواند را سا یا به تقاضای مدیریت و یا با درخواست یک چهارم

کارکنان واحد ، مجمع فوق العاده کارکنان را تشکیل و موضوع مورد درخواست را در

دستور جلسه قرار دهد و در صورت تقاضای بیش از پنجاه درصد کارکنان تشکیل مجمع

الزامی است و در هر صورت تایید هیات موضوع ماده ۲۲ برای تشکیل مجمع فوق العاده

ضروری است .

تبصره ۲- مجمع کارکنان بطور فوق العاده نمیتواند هر سه ماه بیش از یکبار تشکیل

گردد .

فصل دوم - وظایف و اختیارات " شورای اسلامی کار "

ماده ۱۳-

الف - ایجا در وجه همکاری بین کارکنان هر واحد بمنظور پیشرفت سریع امور .

ب - همکاری با انجمن اسلامی در بالابردن آگاهی کارکنان در زمینه های فرهنگی ،

اجتماعی و سیاسی .

ج - بالابردن آگاهی کارکنان در زمینه های اقتصادی ، فنی ، حرفه ای و نظایر آن .

د - نظارت بر امور واحد بمنظور اطلاع از انجام صحیح کار و ارائه پیشنهادهای سازنده

بمجلس

به مسوولین مربوطه .

تبصره - اعمال نظارت شورا نباید موجب توقف امور واحد گردد .
ه - همکاری با مدیریت در تهیه برنامه ها بمنظور پیش بردا مور واحد .
و - بررسی شکایات کارکنان در مورد نارسا ئیهای واحد و پیگیری موارد حقه .
ز - تلاش در جهت گسترش مکانات رفاهی و حفظ حقوق قانونی کارکنان واحد .
ح - بررسی و شناخت کمبودها و نارسا ئیهای واحد و ا ر ا ث م ا ط ل ا ع ا ت به مدیر یا هیات مدیره
ط - همکاری و کوشش در بهبود شرایط کار و دستیابی به میزان تولید پیش بینی شده
در برنامه های تولیدی واحد .

ی - پیشنهاد تشویق عناصر فعال و معرفی افراد لایق برای احراز مسوولیت های
مناسب به مدیریت .

ماده ۱۴ - شورا موظف است گزارش اقدامات خود را در آخر هر شش ماه به اطلاع
اعضای مجمع برساند .

ماده ۱۵ - وزارت کار موظف است در واحدها ئیکه بیش از ۳۵ نفر شاغل دائم
دارند به تشکیل شورای اسلامی کار اقدام نماید .

تبصره - زمان تشکیل شوراها در شرکتهای بزرگ دولتی از قبیل شرکتهای تابعه وزارت
نفت ، شرکت ملی فولاد ایران ، شرکت ملی صنایع مس ایران . . . بر اساس این قانون
به تشخیص شورای عالی کار (موضوع ماده ۵۵ قانون کار) خواهد بود .

ماده ۱۶ - تاسیسات و واحدهای فرعی ، جزء واحدهای اصلی محسوب میشوند مگر آنکه
نحوه فعالیت اینگونه واحدها یا فاصله آنها تا واحدهای اصلی ایجاب نماید که بطور جداگانه
عمل کنند .

تبصره - حدود واحدهای فرعی و اصلی و نحوه فعالیت آنها و تشخیص فاصله در
آئین نامه اجرائی این قانون مشخص خواهد شد .

ماده ۱۷ - تعداد اعضای شورا با توجه به تعداد کارکنان به ترتیب زیر خواهد بود .

از ۳۶ تا ۱۵۰ نفر	سه نفر .
از ۱۵۱ تا ۵۰۰ نفر	پنج نفر
از ۵۰۱ تا ۱۰۰۰ نفر	هفت نفر
از ۱۰۰۱ تا ۵۰۰۰ نفر	نه نفر
از ۵۰۰۰ به بالا	یازده نفر

تبصره ۱ - تعداد ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵ و ۶ نفر به ترتیب بعنوان اعضای علی البدل
شوراهای اسلامی فوق انتخاب میشوند .

تبصره ۲ - اعضای علی البدل به هنگام بیماری ، غیبت ، استعفاء ، برکناری یا فوت

مجلس

اعضای اصلی به ترتیب اکثریت آراء به جای عضو یا اعضای اصلی در جلسات شورا شرکت می نمایند .

ماده ۱۸- در صورت تقاضای شورا مدیریت باید آمار و مدارک مربوط به وظائف شورا را در اختیار آن قرار دهد .

تبصره- اعضای شورا مطلقاً حق افشای آمار و اطلاعات سری و محرمانه واحدا ندارند .
ماده ۱۹- شورا با رعایت مقررات نسبت به موضوعات مشروح زیر ، نظر مشورتی خود را به مدیریت ارائه میدهد .

الف - ساعات شروع و پایان کار و استراحت و توزیع اوقات کار در هفته .

ب - موعد و محل و نحوه پرداخت مزد یا مزایا .

ج - تخصیص مشاغل افراد .

د - تعیین نرخهای کارمزدی و پاداشهای کارکنان بر اساس قوانین و آئین نامه کار .

ه- ترتیب استفاده فردی یا جمعی کارکنان از انواع مرخصی .

و- اتخاذ تدابیر برای پیش گیری از حوادث و بیماریهای ناشی از کار .

ز - تنظیم برنامه و سازماندهی خدمات اجتماعی مربوط به واحد .

ح - تدوین ضوابط استفاده از خانههای سازمانی واحد .

ماده ۲۰- شورا باید در زمینههای اجتماعی بروز حوادث ، مراجع ذیصلاح را مطلع و همکاریهای لازم را معمول دارد .

ماده ۲۱- شورا موظف است یک نفر را بعنوان عضو مشا و رورابط به مدیریت واحد معرفی کند .
و این عضو مشا و در جلسات هیات مدیره بدون حق رای شرکت خواهد کرد .

فصل سوم - مرجع تشخیص انحراف و انحلال شوراها

ماده ۲۲- بمنظور بررسی و تشخیص انحراف شوراها از وظایف قانونی خود و انحلال آنها (موضوع اصل ۱۰۶ قانون اساسی) در هر منطقه هیاتی بنام هیات تشخیص انحراف و انحلال شوراها مرکب از ۷ نفر مشروح زیر تشکیل میگردد .

الف - سه نفر از نمایندگان شوراها یا اسلامی کار به انتخاب شوراها یا واحدهای منطقه .

ب - سه نفر از مدیران واحدهای منطقه به انتخاب خود آنان .

ج - یک نفر نماینده از وزارت کار و امور اجتماعی .

تبصره ۱ - حدود منطقه موضوع این قانون را وزارت کار و امور اجتماعی تعیین خواهد کرد .

بسم الله الرحمن الرحيم

تبصره ۲ - محل تشکیل هیات مذکور را اداره کار منطقه تعیین می نماید .
ماده ۲۳ - وزارت کار موظف است ظرف یک ماه هیات موضوع ماده ۲۲ را تشکیل بدهد .

- ماده ۲۴ - وظایف هیات موضوع ماده ۲۲ . (عبارت است از) .
- ۱- ایجاد تفاهم و هماهنگی میان شورا و مدیریت .
  - ۲ - نظارت و بررسی کارکرد شورا و مدیریت .
  - ۳ - رسیدگی به شکایت کارکنان نسبت به شورا .
  - ۴ - منحل کردن شورای اسلامی کار در صورت تخلف از وظایف قانونی .
  - ۵ - ارجاع تخلفات مدیر به دادگاه صالح .
- تبصره - شورا در صورت اعتراض به رای هیات موضوع ماده ۲۲ میتواند بدگاه صالح شکایت نماید و دادگاه موظف است خارج از نوبت به آن رسیدگی کند .

فصل چهارم - مسائل کارگزینی

- ماده ۲۵ - مدیریت برای اجرای برنامه های آموزشی حرفه ای ضمن کار نظر شورا را جلب مینماید .
- تبصره ۱ - شورا نظر خود را ظرف ده روز از تاریخ تسلیم پیشنهاد به مدیریت اعلام و در غیر این صورت مدیریت میتواند نظر خود را به مورد اجرا بگذارد .
- تبصره ۲ - در صورتیکه مدیریت به نظر شورا معترض باشد اعتراض خود را به شورای اسلامی کار منطقه ارجاع مینماید و نظر آن شورا قطعی است .
- ماده ۲۶ - هرگاه مدیریت به تکلیف مقرر در این قانون عمل نکند ، شورای توانمند محکمه قضائی شکایت کند .
- ماده ۲۷ - در صورتیکه شورا با اخراج هر یک از کارکنان مخالف باشد رای نهائی را دادگاه صالح خواهد داد .
- ماده ۲۸ - در صورتیکه هیات موضوع ماده ۲۲ با اخراج عضو یا اعضای شورا توسط مدیریت مخالف باشد رای نهائی با دادگاه صالحه است و دادگاه خارج از نوبت رسیدگی خواهد کرد .
- تبصره - اعضای شورا تا صدور رای نهائی دادگاه صالح کماکان مشغول کار خواهند بود .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۷ -

بسمه تعالی

شماره (۸۰۸۱) - ۸۰۸۱

تاریخ ۳۰/۳/۶۰

پیوست

ماده ۲۹- آئین نامه اجرائی این قانون توسط وزارت کار و امور اجتماعی ظرف سه ماه تدوین و بتصویب هیات وزیران میرسد .
طرح قانونی فوق مشتمل بر بیست و نه ماده و بیست و نه تبصره در جلسه روز دوشنبه هفدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و شصت و سه بتصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است . ع .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبرهاشمی